

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ศึกษาเฉพาะกรณี องค์การบริหารส่วนตำบลแดงใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ผู้ศึกษาได้ดำเนินการศึกษาตามหัวข้อดังต่อไปนี้

- 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
- 3 การสร้างและการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
- 4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 5 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาเลือกทำการศึกษา ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตตำบลแดงใหญ่ อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น โดยอ้างอิงจากข้อมูลบัญชีผู้มีสิทธิเลือกตั้งของสำนักทะเบียนอำเภอเมืองขอนแก่น จำนวน 4,977 คน (กระทรวงมหาดไทย. 2552 : 4)

1. กลุ่มตัวอย่าง ผู้ศึกษาเลือกกลุ่มตัวอย่าง จากผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ตามบัญชีรายชื่อในเขตตำบลแดงใหญ่ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1.1 หาขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample size) ในการศึกษาครั้งนี้ โดยการหาขนาดกลุ่มตัวอย่างเพื่อเป็นตัวแทนของประชากร โดยวิธีหากลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของยามานะ (Yamane) ดังนี้ (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. 2540 : 71 – 72)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดยกำหนดค่าดังนี้

n = จำนวนขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากรผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 4,977 คน

e = ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง กำหนดร้อยละ 0.5

$$n = \frac{4,977}{1 + 4,977(0.05)^2} = 370.24$$

1.2 การสุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา จำนวน 370 คน และหาสัดส่วนจากกลุ่มประชากรด้วยการสุ่มตัวอย่างจำนวนประชากรผู้มีสิทธิเลือกตั้งแต่ละหมู่บ้าน ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

หมู่ที่	หมู่บ้าน	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
1	แดงใหญ่	776	58
2	แดงใหญ่	621	46
3	หนองกอย	442	33
4	หนองหลุม	591	44
5	ป่าขาด	544	40
6	โนนสวรรค์	113	9
7	หนองหลุม	570	43
8	หนองหลุม	208	15
9	หนองกอย	530	39
10	หนองหลุม	483	36
11	สีหราช	99	7
รวมทั้งสิ้น		4,977	370

จากนั้นผู้ศึกษาได้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายโดยวิธีการจับสลากจากผู้มีสิทธิเลือกตั้งแต่ละหมู่บ้าน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษานี้ผู้ศึกษาได้ใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาและขอบเขตการศึกษาลักษณะคำถามเป็นแบบให้เลือกรับตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert scale) โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ส่วน

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายปิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามแบบของลิเคิร์ต เกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลแดงใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ทั้ง 5 ด้าน คือ การติดตามข่าวสารทางการเมือง การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การเป็นสมาชิกกลุ่มหรือพรรคการเมือง การเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง และมีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ซึ่งเป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลแดงใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

การสร้างและการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษามีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลแดงใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ผู้ศึกษาดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง จากเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ
2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม จากตำรา เอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ เพื่อเตรียมสร้างแบบสอบถาม
3. กำหนดขอบเขตของข้อคำถามจากเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ของการศึกษานำมาใช้เป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถามทั้งชนิดปลายเปิดและปลายปิด
4. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบ แก้ไข เสนอแนะปรับปรุง เพื่อความเหมาะสมและถูกต้องของแบบสอบถาม

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาให้ถูกต้องตามหลักวิชาการและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามโดยพิจารณาความสอดคล้องกับนิยามศัพท์ประเด็นคำถาม (Index of congruency) หรือ IOC) (ลิ้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2539 : 249) โดยกำหนดให้

+ 1 หมายถึง แน่ใจว่ามีความสอดคล้อง

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้อง

-1 หมายถึง แน่ใจว่าไม่สอดคล้อง

ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ซึ่งประกอบด้วยผู้ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการสร้างเครื่องมือวิจัย และด้านการศึกษาเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา พร้อมทั้งพิจารณาความถูกต้องชัดเจนของภาษาที่ใช้ ด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

5.1 นายชนศ เทพแดง วุฒิกการศึกษา รัฐศาสตรมหาบัณฑิต ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลแดงใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

5.2 นายธีระศักดิ์ ช้อนบุตร วุฒิกการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา) ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนจตุรมิตร อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

5.3 นายวิสุทธิ์ กองจันทร์ดี วุฒิกการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโนนรังวิทยาคาร อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติ

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้วหาค่า IOC ผลความสอดคล้องมีค่า 1 ไปทดลองใช้ (Try out) กับประชาชนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความอำนาจจำแนก โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์อย่างง่าย รายข้อได้ค่าระหว่าง 0.28 - 0.83 และหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้วิธีวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 1 ตามแบบสอบถาม

7. นำแบบสอบถามที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนของการเก็บรวบรวมข้อมูลมีดังนี้

- 1 ขอนหนังสือจากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
- 2 ประสานงานกับผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้านของตำบลแดงใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ได้รับทราบถึงวัตถุประสงค์ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง และนัดหมายในการที่จะชี้แจงวัตถุประสงค์ในการศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสมาชิกในหมู่บ้าน
- 3 เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งกรอกข้อมูลสมบูรณ์แล้วแยกออกเป็นกลุ่มเพื่อง่ายต่อการตรวจสอบ
- 4 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนด้วยตนเอง จนแบบสอบถามครบตามจำนวนและมีความสมบูรณ์ทุกฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลและตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามแล้วผู้ศึกษาได้ถอดรหัส จัดหมวดหมู่ และวิเคราะห์ข้อมูลตามเกณฑ์การให้คะแนนที่กำหนด ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2543 : 100)

การมีส่วนร่วมน้อยที่สุด	หมายถึง	1
การมีส่วนร่วมน้อย	หมายถึง	2
การมีส่วนร่วมปานกลาง	หมายถึง	3
การมีส่วนร่วมมาก	หมายถึง	4
การมีส่วนร่วมมากที่สุด	หมายถึง	5

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลหาค่าสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป แล้วหาค่าสถิติวิเคราะห์ ดังนี้

- 1 ข้อมูลส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปวิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

2 ข้อมูลจากแบบสอบถามส่วนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนวิเคราะห์โดยหา ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และนำเสนอในรูปของตารางประกอบคำบรรยาย

เกณฑ์การแปรผลการให้คะแนนการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลแดงใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 100)

การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	0.00 – 1.50
การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย	ค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50
การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง	ค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.50
การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก	ค่าเฉลี่ย	3.51 – 4.50
การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด	ค่าเฉลี่ย	4.51 – 5.00

3 ข้อมูลจากแบบสอบถามส่วนที่ 3 ปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองและข้อเสนอแนะต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลแดงใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาโดยการสรุปประเด็นหาความหมายแล้ววิเคราะห์ด้วยการพรรณนาความ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลแดงใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ดังนี้ (กนกทิพย์ พัฒนาพัฑฒันท์. 2543 : 2-29)

- 1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป ได้แก่ การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ
- 2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลแดงใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
- 3 การวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลแดงใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ส่วนที่ 3 เป็นการวิเคราะห์แบบแจกแจงความถี่สำหรับคำถามแบบปลายเปิด และอธิบายลักษณะเชิงพรรณนา